Referat och källhänvisningar

- Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Eleverna tränar på att skriva referat och göra källhänvisningar.

Läraren reflekterar

Uppgifterna nedan är formulerade så att instruktionerna vänder sig till eleven. Övningarna kan ses som individuella uppgifter, men självklart går de att genomföra tillsammans med eleverna. Elevernas tidigare kunskaper avgör hur läraren lägger upp undervisningen om de olika delarna.

Metod och uppgifter i fyra steg

STEG 1: Vi börjar med att titta på detta bildspel:
Bifogad video: https://docs.google.com/presentation/d/1EyqbsAVhvLP6S-TFGBWCzsC-jOBTbq6pWt2oa9tUvOg/embed?start=false&loop=false&delayms=3000

STEG 2: Vi tar del av ett referat (som PDF nedan) och tittar på följande:

Vem skrev artikeln, vad är titeln, var samt när är artikeln publicerad? Hur ser källhänvisningen ut och hur har den **angetts**? Vi markerar detta genom att ringa in källan så vi hittar den lätt då vi sedan ska uppge den. Källan i originaltexten är inte angiven i löpande text så vi måste visa hur eleverna hittar källan i originalet.

Hittar vi några referatmarkörer där vi kan se vad någon annan tänker? En referatmarkör är ett verb som visar vad någon tycker, anser, hävdar, förklarar. Vi anger dessa genom att stryka under dem. En referatmarkör är ett ämnesrelaterat språk för ett referat. Dessa ord kan du sedan använda dig av för att **beskriva** och **förklara** vad någon tycker.

Hittar vi några sambandsord? Vi **fetar** dem. Använd bilderna nedan som stöd (finns att ladda ned som bildfiler längst ned). Dessa kan ni sedan använda vid eget skrivande också för att få fram ett ämnesrelaterat språk och föra texten framåt.

STEG 3: Vi läser ursprungstexten (som PDF-fil nedan) för att se hur det ser ut innan referatet gjorts.

CC BY NC SA

TID

först
sedan
efteråt
till dess
därefter
samtidigt
slutligen
tidigare

ORSAK & VERKAN

därefter
på grund av
till följd av
alltså
därför
ett skäl

LÄGGA TILL

dessutom
nästa
och
vidare
också
ytterligare
framför allt

JÄMFÖRA

på liknande sätt
också
likaså
på samma sätt

Sambandsord

EXEMPLIFIERA

exempelvis
till exempel
bland annat
särskilt
det vill säga
det visar
med andra ord

Sambandsord

MOTSÄTTNING

dock
emellertid
å ena sidan
å andra sidan
tvärtemot
omvänt

Sambandsord

SAMMANFATTA

sammanfattningsvis
slutligen
kort sagt
därmed
avslutningsvis

STEG 4: Skriv ett eget referat. Läraren väljer en lämplig text. Eleverna använder listan nedan som stöd.

Ett referat – Instruktioner

Ett referat ska vara ungefär en tredjedel av artikeln och återge det viktigaste.

1. Börja med att markera/kopiera källan så du kan införa den i den löpande texten sedan. Ange källan nederst i din text enligt: *Vem som har skrivit artikeln, titel på artikeln inom citationstecken, tidningens namn och datum då artikeln publicerades*. Ex: Schulman, Alex ”Vi måste hitta på ord som svenskan saknar”, Aftonbladet, 2016-01- 24.
2. Stryk under stödord i din text som återger det viktigaste i texten. Bra att utgå från är om det svarar på frågorna: vad, när, hur, vem, varför.
3. Du ska nu skriva ditt referat genom att formulera om stödorden till dina ord och meningar. Texten ska likna det referat vi läste som exempel. Kom ihåg att använda referatmarkörer och sambandsord.
4. Vill du återge något som personen sagt ordagrant måste du använda citattecken. Det kan se ut så här: Precis som Shakespeare sa: ”Nog vet man vad man är, men inte vad man kan bli.”
5. Be om kamratrespons och använd följande checklista:

Checklista för respons:

- Har källan angetts korrekt i löpande text?

- Har källan angetts korrekt i källförteckningen?
- Används referatmarkörer?
- Återges texten i tredjeperson så det framgår att det är ett referat?
- Är det viktigaste återgett eller saknas någon del? Är någon del onödig?
- Används sambandsord så texten får flyt?
- Finns det några andra språkliga fel?

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
Förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
Förmåga att söka information från olika källor och värdera dessa.

Centralt innehåll

Hur man refererar, citerar och gör källhänvisningar, även referenser till digitala medier.

Betygskriterier

Eleven söker och väljer med **god** säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett **väl fungerande** sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar. Eleven för **väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.